

**PŘEKLADATELSTVÍ A
PŘEKLADATELÉ
2022**

TEMATICKÉ OKRUHY

- Knihy
- Překlady
- Překladatel
- Čtenář
- Recepce
- Dějiny kultury
- Vzájemný vliv, výměna kulturních hodnot

LITERÁRNÍ ZDROJE - OBECNĚ

- LEVÝ, Jiří. *Umění překladu*.
- ECO, Umberto. *Lector i fabula : Role čtenáře aneb Interpretální kooperace v narativních textech*.
- KNITTLOVÁ Dagmar a kol. *Překlad a překládání*.
- FIŠER, Zbyněk. *Překlad jako kreativní proces : Teorie a praxe funkcionalistického překládání*.

LITERÁRNÍ ZDROJE - SKANDINÁVIE

- ŽITNÝ, Milan. *Severské literatúry v slovenskej kultúre*. Bratislava : SAV, SAP 2012, 248 s.
- ŽITNÝ, Milan. *Súradnice severských literatúr : konštituovanie severských literatúr, ich medziliterárne súvislosti a slovenská recepcia*. Bratislava: SAV, SAP 2013, 264 s.
- VIMR, Ondřej. *Historie překladatele : Cesty skandinávských literatur do češtiny (1890 – 1950)*. Příbram : Pistorius & Olšanská 2014, 208 s.

PATRON PŘEKLADATELŮ

- Jeroným – Hieronymus
- VULGATA
- R. 382
- „Non verbum e verbo sed sensum exprimere de sensu“
Ne slovo za slovo, ale význam za význam.

WULFILA (311 – 383)

- Biskup východořímské říše
- 40 let překladu Nového zákona z řečtiny
- Jazyk: GÓTŠTINA
- Rozvoj jazyka, který vymřel

Codex Argenteus (neboli „*Stříbrná Bible*“) je ruční přepis ze 6. století, který obsahuje gótský překlad Bible biskupa Wulfily ze 4. století. Z původních 336 listů se podařilo zrestaurovat 188. Obsahem těchto listů je překlad významné části čtyř evangelií. Část tohoto materiálu je vystavena v knihovně Carolina Rediviva, v Uppsale ve Švédsku.

Tento spis byl psán gótským písmem, které vzniklo za účelem sepsání Wulfilova překladu. Toto písmo je známo především díky tomuto spisu. Stříbrná bible byla součástí sbírek českého krále Rudolfa II. Habsburského, odkud byla ukradena švédskými vojsky při dobývání Prahy v posledních dnech třicetileté války.

ΠΙΚΑΝ ΕΤΗΣΟΣ ΓΑΛΕΙΑ ΑΙΑΝ ΠΙΚ
 ΚΕΙΣΙΦ. ΑΕΤΚΑΔΝΙΜΙΣΚΕΧΙΔΑ
 ΥΑΦΗΙΚΙΜΑΙΠΗΑΨΜΑΝΑΞΕΔΑΙΣ.
 ΣΑΕΙΑΑΙΣΤΕΙΦΗΙΚΝΙΓΑΓΓΙΦΙΝ
 ΚΙΩΙΖΑΑΚΗΑΒΑΙΦΑΙΠΗΑΨΑΙΒΑ
 ΝΑΙΣ. ΦΑΝΠΗΥΕΦΗΝΔΠΗΜΑ
 ΦΑΙΡΑΚΕΙΣΑΙΕΙΣ. ΦΗΒΙΦΟΥΚΣΙΑ
 ΒΑΝΥΕΙΤΥΧΔΕΙΣ. ΣΧΥΕΙΤΥΧΔΙ
 ΦΑΦΕΙΝΚΝΙΣΤΣΙΝΓΕΙΝΑ.
 ΑΜΑΗΧΕΙΣΓΜΗΥΑΦΑΠΗΜ. ΓΑΗΕΑ
 ΒΑΙΙΚΥΕΙΤΥΧΔΓΑΒΗΜΗΚΣΙΑΒΑΝ
 ΣΙΝΓΑΙΣΤΣΧΥΕΙΤΥΧΔΙΦΑΜΕΙΝΑ.
 ΠΗΤΕΥΑΙΤΟΑΦΚΧΩΑΗΓΑΗΘΑΦ
 ΓΑΛΕΙΦΑ. ΙΦΟΗΣΝΙΥΙΤΗΦΟΑΦΚΧ
 ΟΙΜΑ. ΑΙΦΦΑΗΘΑΦΤΑΕΙΦΑ. ΟΙΣ
 ΒΙΛΕΙΚΑΣΤΧΕΙΦΙΦΙΚΝΙΣΤΧΑ
 ΑΜΝΧΕΜΗΝ. ΑΨΦΑΝΓΑΒΑΙΣΤΧ
 ΓΑΙΚ. ΣΤΑΠΗΜΕΙΝΑΣΙΝΓΕΙΝΑ
 ΙΣΤ. ΠΗΤΕΑΙΝΣΗΙΗΑΚΙΤΚΑΗ
 ΑΒΕΙΣΧΝΔΙΔΑΜΗΚΑΤΤΗ. ΟΜΠΗ

Ca 8 Joh
 Hec enim ergo Je
 sus loquens
 est eis dicens
 Ego sum lux
 mundi. Quod
 hec precedit
 initium capitis,
 omissum est
 ut et illud
 procedens. Et
 profectus est
 vniuersum in
 domum suam

KYRILLOS – CYRIL (827 – 869)

- Bibel
- Slavisk, kirkeslavisk (staropslověnština)

О́че на́шъ, и́же е́си на́ не́бсехъ, да стѣтса
има́ твоё, да прѣидеть ца́рствіе твоё, да
бу́детъ во́ла твоа́, ꙗко́ на́ не́бси и́ на землѣ,
хлѣ́въ на́шъ насущныи, да́ждь на́мъ днѣсь
и́ оста́ви на́мъ до́лги наша́, ꙗкоже́ и́ мы
оста́вляемъ до́лжники́мъ на́шимъ, и́ не
веде́и на́съ во иску́ше́ніе, но и́збави́ на́съ
ѿ лука́ваго. ꙗко́ твоё е́сть ца́рствіе и́ сила и
слава, о́ца и сѣ́на свѣ́таго дѹ́ха ны́не и прѣсно
и́ во вѣ́ки вѣ́ков. а́минь.

ETIENNE DOLET (1509 – 1546)

- Upálen, protože obviněn z nepřesného, mylného překladu Platónova textu. Překlad vyzníval jako popírání nesmrtelnosti duše

STEPHANVS DOLETVS AV
RELIVS GALLVS. 1548

*Cuncta dolans ad amissim, examino cuncta Doletus
Me tamen & rursus Musica turba dolat.*

ACQUISITION
41.3729

JOHN WYCLIFFE (1330 – 1384)

- Kritik církve
- Zakladatel anglické prózy
- Předchůdce protestantské reformace
- Jeroným Pražský

WILLIAM TYNDALE (1494 – 1536)

- Starý zákon z hebrejštiny – veřejně spálený 1526
- NT 1526 : základ pro King James Bible (1611)
- Překlad ne Vulgaty, ale řeckých a hebrejských originálů!
- Popraven jako heretik

A. F. TYTLER: THE PRINCIPLES OF TRANSLATION

- 1/ That the translation should give a complete transcript of the ideas of the original work.
- 2/ That the style and manner of writing should be of the same character with that of the original
- 3/ That the translation should have the same ease of original composition

WALTER BENJAMIN (1892 – 1940)

- Die Aufgabe des Übersetzers (úvod k vlastnímu překladu Baudelaira)
- „Překlad je víc než sdělení.“
- (Jazykové aspekty. Dekonstrukce
- Jacques Derrida)

**“There are perhaps paths
that lead us again and
again to people who have
one and the same
function for us:
passageways that
always, in the most
diverse periods of life,
guide us to the friend, the
betrayer, the beloved, the
pupil or the master.”**

-- Walter Benjamin

ZÁKLADNÍ ZDROJE PRO TENTO SEMESTR

- LEVÝ, Jiří. *Umění překladu*. 4., upr. vyd. Praha: Apostrof, 2012. ISBN 978-80-87561-15-7.
- LEVÝ, Jiří. *České theorie překladu*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957. Český překlad.
- VIMR, Ondřej. *Historie překladatele : Cesty skandinávských literatur do češtiny (1890 – 1950)*. Příbram : Pistorius & Olšanská 2014, 208 s.

